

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobkyně: **M. K.,**
bytem X,
zastoupená advokátem JUDr. Petrem Hromkem Ph.D.,
se sídlem Vinohradská 30, 120 00 Praha 2,

proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti,**
se sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2025, č. j. MSP-60/2024-OTP-OTC/12,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

I. Základ sporu

1. Žalobkyně podala dne 1. 2. 2023 k žalovanému žádost o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestných činů podle zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů (dále také jen jako „zákon o obětech“). V žádosti uvedla, že žádá o poskytnutí peněžité pomoci v celkové výši 313 391,94 Kč, která se skládá z částky 200 000 Kč představujících bolestné a ztížení společenského uplatnění spojené s ublížením na fyzickém zdraví, z částky 89 342 Kč jako odškodnění za ztížení společenského uplatnění spojené s ublížením na psychickém zdraví a z částky 24 049,94 Kč coby nákladů na léčení vynaložených v souvislosti s trestným činem.
2. Žalobkyně se stala obětí trestného činu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. h) trestního zákoníku ve stadiu pokusu, kterého se dopustil odsouzený J. D., který byl za tento trestný čin a další trestné činy odsouzen rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 5. 9. 2022, sp. zn. 3 T 7/2022, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 12. 2002, sp. zn. 7 To 82/2022. Uvedeným rozsudkem jí jako poškozené byla přiznána náhrada nemajetkové újmy ve výši 342 775,15 Kč a náhrada škody ve výši 24 049,94 Kč.
3. Rozhodnutím žalovaného byla žalobkyni podle § 24 odst. 1 písm. a) a § 28 odst. 1 písm. a) odst. 2 zákona o obětech ve znění účinném do dne 27. 6. 2022 přiznána peněžité pomoci ve výši 183 950,06 Kč a s odkazem na § 28 odst. 1 písm. a) zákona o obětech byla její žádost co do částky 113 391,94 Kč zamítnuta. Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí správní žalobu.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

4. Žalobkyně se podanou správní žalobou domáhá zrušení výroku II. rozhodnutí žalovaného ze dne 27. ledna 2025, č. j. MSP-60/2024-OTP-OTC/12, kterým byla částečně zamítnuta její žádost o poskytnutí peněžité pomoci podle zákona o obětech trestných činů, ve znění účinném do 27. 6. 2022.
5. Žalobkyně uvedla, že žalovaný rozhodoval o její žádosti již podruhé. V prvním rozhodnutí ze dne 12. 7. 2023, č. j. MSP-18/2023-ODSK-OTC/27, jí přiznal pouze peněžitou pomoc ve výši 16 049,94 Kč, a to v souvislosti s náklady na léčení. V části žádosti týkající se peněžité pomoci za nemajetkovou újmu žalovaný žádost zcela zamítl, ačkoli žalobkyně podle svého tvrzení uplatnila nárok v zákonných limitech podle zákona o obětech trestných činů. Tento nárok se týkal dvou samostatných nemajetkových újem, jejichž náhradu jí přiznal pravomocným rozsudkem trestní soud v celkové výši 366 825,09 Kč. Žalobkyně žádala o částku 200 000 Kč za bolestné a ztížení společenského uplatnění spojené s těžkou újmou na fyzickém zdraví a o částku 89 342 Kč za ztížení společenského uplatnění spojené s ublížením na psychickém zdraví.
6. Po zrušení tohoto rozhodnutí Nejvyšším správním soudem (rozsudkem ze dne 14. 11. 2024, č. j. 6 As 146/2024) a současném zrušení předchozího rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 4. 2024, č. j. 8 A 116/2023-61, byl žalovaný zavázán, aby v novém řízení posoudil nárok žalobkyně podle právní úpravy účinné do 27. 6. 2022. Podle žalobkyně měl žalovaný zohlednit nejen škodu v podobě nákladů na léčení, ale i nemajetkovou újmu, pokud její náhradu přiznal pravomocným rozsudkem trestní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

7. Žalobkyně zdůraznila, že žalovaný v napadeném rozhodnutí přiznal částku 183 950,06 Kč, odpovídající rozdílu mezi horním zákonným limitem 200 000 Kč a částkou již přiznanou v předchozím rozhodnutí. Žalovaný však považoval újmu žalobkyně za jedinou, a to ve formě ublížení na zdraví, a odškodnil ji v rámci jednoho zákonného limitu. Podle žalobkyně tím žalovaný zcela ignoroval skutečnost, že utrpěla dvě samostatné újmy, tedy na zdraví fyzickém a na zdraví psychickém.
8. Žalobkyně namítala, že napadené rozhodnutí je nezákonné a věcně nesprávné, neboť žalovaný neodškodnil každou ze samostatně vzniklých újem na zdraví. Zdůraznila, že utrpěla dvě odlišné újmy, jednak těžkou újmu na fyzickém zdraví, jednak prosté ublížení na zdraví v oblasti psychické, přičemž každá z nich má samostatný skutkový základ. Podle žalobkyně měl žalovaný posoudit nárok na odškodnění obou újem zvlášť, nikoli je redukovat na jedinou újmu a odškodnit v rámci jednoho zákonného limitu.
9. Ve vztahu k fyzické újmě žalobkyně uvedla, že její somatické poškození naplňuje znaky těžké újmy na zdraví podle § 24 odst. 3 zákona o obětech, neboť šlo o vážnou poruchu zdraví trvající déle než šest týdnů. Hospitalizace v délce 22 dnů, opakované operační zákroky, dlouhodobé léčení a trvalé následky (jizvy, omezení pohybu, nutnost každodenní péče) podle žalobkyně citelně omezily její obvyklý způsob života. Znalecké posudky doložily nejen rozsah bolesti a ztížení společenského uplatnění, ale i dopady do sociální sféry: izolaci, omezení volnočasových aktivit a psychické obtíže.
10. Žalobkyně dále namítala, že žalovaný nesprávně vyhodnotil skutkový stav, když její nárok posoudil pouze jako prosté ublížení na zdraví. Odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek č. j. 10 As 181/2020-47), podle níž je posouzení intenzity újmy právní otázkou, nikoli medicínskou, a správní orgán není vázán závěry znalce, pokud skutkový stav naplňuje znaky těžké újmy. Podle žalobkyně měl žalovaný v případě pochybností vyzvat ji k doplnění podkladů, což neučinil, čímž také porušil zásadu materiální pravdy a zásadu *in dubio pro victimae*.
11. Žalobkyně poukázala na evropské směrnice 2012/29/EU a 2004/80/ES, které ukládají členským státům povinnost zajistit spravedlivé a přiměřené odškodnění obětí trestných činů. Podle žalobkyně nemůže být odškodnění čistě symbolické ani nedostatečné vzhledem k závažnosti následků trestného činu. Zdůraznila, že má-li odškodnění kompenzovat utrpěnou újmu, musí zahrnovat každé utrpení, kterému byla oběť vystavena.
12. Argument žalovaného o jednotě skutku žalobkyně odmítla s odkazem na judikaturu Nejvyššího soudu, podle níž jedno jednání může mít více následků závažných z hlediska trestního práva. Podle žalobkyně není důvodu, aby zákon o obětech nepočítal s možností více újem na zdraví jedné oběti a aby žalovaný neměl povinnost každou z těchto újem samostatně odškodnit. Uzavřela, že výklad § 28 zákona o obětech musí umožnit odškodnění každé újmy zvlášť, pokud vznikly vedle sebe, a žalovaný měl postupovat v souladu se zásadou *in dubio pro victimae*.
13. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že napadené rozhodnutí je zákonné a správné, neboť respektuje závazný právní názor Nejvyššího správního soudu i zákonný limit pro poskytování peněžité pomoci. Zdůraznil, že žalobkyni byla poskytnuta částka 183 950,06 Kč, která spolu s již vyplacenou částkou 16 049,94 Kč dosahuje nejvyšší možné částky, kterou lze podle zákona o obětech poskytnout. Ve zbylém rozsahu byla žádost zamítnuta, protože zákon o obětech neumožňuje překročit tento limit.

14. Podle žalovaného nelze vykládat ustanovení § 28 zákona o obětech tak, že by umožňovalo poskytnout peněžitou pomoc dvakrát za újmy vzniklé v rámci jednoho skutku. Správní orgán vychází z jazykového výkladu zákona, podle něhož má právo na peněžitou pomoc oběť, které bylo v důsledku trestného činu ublíženo na zdraví (§ 24 odst. 1 písm. a) zákona), případně pokud byla způsobena těžká újma na zdraví (§ 24 odst. 1 písm. b) zákona). Ustanovení § 28 odst. 1 písm. a) a b) pak stanoví částky, které oběti náleží. Podle žalovaného obě újmy (fyzická i psychická) tvoří kombinaci celkové újmy způsobené jedním skutkem, a proto je nelze odškodnit odděleně.
15. Žalovaný zdůraznil, že skutkovým základem peněžité pomoci je skutek spáchaný na žalobkyni, jehož právní kvalifikací je správní orgán vázán rozhodnutím příslušného orgánu (§ 57 správního řádu). Vícekrát lze peněžitou pomoc poskytnout pouze tehdy, pokud jeden skutek založí více postavení podle § 24 odst. 1 zákona o obětech (např. u pozůstalého po více zavražděných osobách jedním skutkem). V případech, kdy je na žadateli spáchán jeden skutek, peněžitou pomoc lze poskytnout pouze jednou bez ohledu na počet následků. Argumentace žalobkyně, že fyzická a psychická újma představují dva samostatné skutky, se podle žalovaného mýlí se základními pravidly trestního práva, neboť totožnost skutku je zachována totožností jednání nebo následku a mnohost následků nemění počet skutků.
16. Žalovaný doplnil, že pokud by kombinace fyzické a psychické újmy způsobené jedním skutkem dosáhla intenzity těžké újmy na zdraví (např. součet omezení trvajících déle než šest týdnů), mohla by být poskytnuta peněžitá pomoc podle § 24 odst. 3 písm. i) zákona o obětech. V posuzované věci však žalovaný vyhodnotil, že podmínky pro tento postup nebyly splněny. Uzavřel, že žalobkyni byla poskytnuta peněžitá pomoc v maximální možné výši podle zákona, a proto je napadené rozhodnutí zákonné a správné.

III.

Posouzení žaloby

17. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 soudního řádu správního), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Jiné vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z moci úřední, soud neshledal. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 soudního řádu správního bez nařízení jednání, když účastníci s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasili.
18. Žaloba není důvodná.
19. Podstatou sporu je výklad zákona o obětech ve znění účinném do 27. 6. 2022, konkrétně otázka, zda tento zákon umožňuje poskytnutí peněžité pomoci za každou samostatně vzniklou újmu na zdraví (fyzickou i psychickou), nebo zda je nutné všechny následky jednoho trestného činu považovat za jedinou újmu, jejíž kompenzace je limitována částkou 200 000 Kč. Současně je mezi stranami sporné, zda skutkové okolnosti naplňují znaky těžké újmy na zdraví ve smyslu § 24 odst. 3 citovaného zákona, a to s ohledem na skutečnost, že trestní soud kvalifikoval jednání pachatele jako pokus trestného činu těžkého ublížení na zdraví.
20. Soud předně považuje za nutné vymezit rozdíl mezi účelem trestního řízení a účelem správního soudnictví, neboť tento rozdíl je zásadní pro vymezení rozsahu soudního

přezkumu v nyní posuzované věci. Zatímco v trestním řízení lze komplexně hodnotit všechny okolnosti činu včetně jeho subjektivního dopadu na oběť, ve správním soudnictví soud nárok oběti posuzuje výhradně prizmatem zákona o obětech, zejména podle jeho ust. § 23 až § 25, a to pouze v rozsahu, v jakém byl tento nárok předmětem správního rozhodnutí.

21. Podle § 1 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), *účelem trestního řádu je upravit postup orgánů činných v trestním řízení tak, aby trestné činy byly náležitě zjištěny a jejich pachatelé podle zákona spravedlivě potrestáni. Řízení přitom musí působit k upevňování zákonnosti, k předcházení a zamezování trestné činnosti, k výchově občanů v duchu důsledného zachovávaní zákonů a pravidel občanského soužití i čestného plnění povinností ke státu a společnosti.* Toto ustanovení vymezuje nejen primární účel trestního řízení (zjištění trestného činu a spravedlivé potrestání pachatele), ale i účely sekundární, jako je upevňování zákonnosti, prevence trestné činnosti a výchovné působení na občany. Trestní řízení tak nemá pouze reaktivní funkci, ale má působit i preventivně, přičemž naplňování těchto účelů je limitováno ústavními požadavky výkonu veřejné moci (čl. 2 odst. 2 a 3 Ústavy, čl. 2 odst. 2 Listiny).
22. Naproti tomu ve správním soudnictví, jak vyplývá z § 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, *poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.* Posláním správních soudů není všeobecná kontrola zákonnosti jednání veřejné správy, nýbrž ochrana jednotlivce proti zásahu do jeho právní sféry. Správní soudnictví je koncipováno jako „obránná norma“, nikoli jako nástroj obecného dozoru nad správou. Soudní řád správní je *svojí povahou, obrannou normou. Není normou, kontrolní, která by umožňovala komukoliv iniciovat, prostřednictvím podání žaloby ve správním soudnictví, kontrolu jakéhokoliv úkonu veřejné správy. Má pouze zajistit poskytování právní ochrany v případech, kdy veřejná správa vstupuje do právní sféry fyzických nebo právnických osob* (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005-86). Rozhodnutí správního orgánu tak může zásadně napadnout pouze ten, do jehož veřejných subjektivních práv bylo zasaženo. Hraničním kritériem žalobní legitimace je tvrzený zásah do veřejných subjektivních práv; pouhá nezákonnost, která nikoho na právech nezkracuje, soudní přezkum nezakládá. Zákon nepřipouští *actio popularis*, výjimkou je zvláštní žalobní legitimace podle § 66 soudního řádu správního, která slouží k ochraně závažného veřejného zájmu.
23. Správní soudnictví se tedy odlišuje od trestního řízení nejen účelem, ale i rozsahem přezkumu: soud neposuzuje materiální spravedlnost, ale toliko zákonnost správního rozhodnutí, jeho procesní korektnost a věcnou správnost z hlediska zákonných podmínek vzniku nároku (§ 75 odst. 1 a § 78 odst. 1 soudního řádu správního). Jinými slovy, řízení podle § 65 a násl. soudního řádu správního není pokračováním, ani korekcí trestního řízení, ale slouží výhradně k tomu, aby byla chráněna veřejná subjektivní práva žalobkyně vůči státu při poskytování peněžité pomoci, a aby bylo přezkoumáno, zda příslušný správní orgán zákonným způsobem určil, zda jsou splněny podmínky nároku podle zákona o obětech. Oproti tomu otázky individuální satisfakce oběti a plné reparace její újmy mohou být řešeny toliko v řízení adhezním či civilním. V rámci správního soudnictví je soud vázán účelem zákonné konstrukce institutu peněžité pomoci a nemůže rozšiřovat rozsah

přiznávané pomoci nad rámec zákonných podmínek, byť by si to mohla vyžadovat empatická úvaha.

24. Podle § 24 odst. 1 písm. a), písm. b) zákona o obětech, ve znění účinném do 27. 6. 2022, *právo na peněžitou pomoc má a) oběť, které bylo v důsledku trestného činu ublíženo na zdraví, b) oběť, které byla v důsledku trestného činu způsobena těžká újma na zdraví.*
25. Podle § 24 odst. 2 zákona o obětech, ve znění účinném do 27. 6. 2022, *ublížením na zdraví se pro účely tohoto zákona rozumí takový stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje nejméně po dobu tří týdnů obvyklý způsob života oběti a který vyžaduje lékařského ošetření.*
26. Podle § 24 odst. 3 písm. i) zákona o obětech, ve znění účinném do 27. 6. 2022, *těžkou újmou na zdraví se pro účely tohoto zákona rozumí jen vážná porucha zdraví nebo jiné vážné onemocnění. Za těchto podmínek je těžkou újmou na zdraví porucha zdraví trvající nejméně po dobu 6 týdnů.*
27. Podle § 25 odst. 1 věty první zákona o obětech, ve znění účinném do 27. 6. 2022, *peněžitá pomoc spočívá v jednorázovém poskytnutí peněžité částky k překlenutí zhoršené sociální situace způsobené obětí trestným činem.*
28. Podle § 25 odst. 2 zákona o obětech, ve znění účinném do 27. 6. 2022, *peněžitá pomoc se poskytne, pokud škoda, újma na zdraví nebo jiná nemajetková újma nebyla plně nahrazena.*
29. Podle § 28 odst. 1 písm. a) zákona o obětech, ve znění účinném do 27. 6. 2022, *peněžitá pomoc se poskytne na žádost oběti uvedené v § 24 odst. 1 písm. a) v paušální částce 10 000 Kč nebo ve výši, která představuje oběti prokázanou ztrátu na výdělku a prokázané náklady spojené s léčením, snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody nebo nemajetkové újmy již obdržela; peněžitá pomoc nesmí přesáhnout ve svém součtu částku 200 000 Kč.*
30. Podle § 28 odst. 1 písm. b) zákona o obětech, ve znění účinném do 27. 6. 2022, *peněžitá pomoc se poskytne na žádost oběti uvedené v § 24 odst. 1 písm. b) v paušální částce 50 000 Kč nebo ve výši, která představuje oběti prokázanou ztrátu na výdělku a prokázané náklady spojené s léčením, snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody nebo nemajetkové újmy již obdržela; peněžitá pomoc nesmí přesáhnout ve svém součtu částku 200 000 Kč.*
31. Při výkladu zákona o obětech je třeba vycházet z jeho základních principů, jak byly opakovaně vyřčeny i v judikatuře Nejvyššího správního soudu. Ten v rozsudku ze dne 29. 3. 2018, č. j. 10 As 278/2017-46, připomněl, že tento zákon je založen na principu subsidiarity peněžní pomoci, takže peněžitá pomoc má nastoupit zejména tam, kde odškodnění nebylo získáno z jiných zdrojů. Primárním účelem zákona je pak sice překlenutí tíživé sociální situace oběti trestné činnosti, zároveň však peněžitá pomoc ze strany státu plní i funkci reparační, jak plyne z § 25 zákona o obětech (srov. bod 10 rozhodnutí NSS ze dne 29. 1. 2019, č. j. 9 As 423/2018-29).
32. Kromě toho se Nejvyšší správní soud ztotožnil i s názorem vyjádřeným městským soudem v jeho rozsudku ze dne 8. 3. 2018, č. j. 9 A 5/2015-61, že stěžovatel je při svém rozhodování vázán zásadou v pochybnostech ve prospěch oběti (*in dubio pro victimae*), neboť smyslem zákona je zmírnit dopady spáchaného trestného činu na život obětí a naplnit celosvětový trend posilování práv obětí, zmíněný i v důvodové zprávě k zákonu. Navíc celý zákon o obětech trestných činů je koncipován tak, aby se postavení obětí trestných činů zlepšilo. Tyto výchozí principy subsidiarity, reparace a rozhodování ve prospěch obětí musí správní orgán ve svém rozhodování ctít a dodržovat.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

33. Při aplikaci zákona o obětech pohledem výše citovaných principů dospívá soud k závěru, že žaloba není důvodná.
34. Městský soud se nejprve vyjadřuje k otázce, zda tento zákon umožňuje poskytnutí peněžité pomoci za každou samostatně vzniklou újmu na zdraví (fyzickou i psychickou), nebo zda je nutné všechny následky jednoho trestného činu považovat za jedinou újmu, jejíž kompenzace je limitována částkou 200 000 Kč.
35. Právo na peněžitou pomoc poskytovanou státem je klíčovým institutem ochrany obětí trestných činů, nicméně jeho účelem není plná reparace škody, ale zmírnění sociálních dopadů viktimizace. Zákonodárce peněžitou pomoc koncipoval jako dávku *sui generis*, nikoli jako klasický odškodňovací nárok. Tento rozdíl je zásadní, protože zatímco náhrada škody je povinností pachatele či pojišťovny, peněžitá pomoc je projevem solidarity státu. Proto není správné užívat pro tento institut pojem „odškodnění“.
36. Pro vznik práva na peněžitou pomoc postačí, že orgány činné v trestním řízení potvrdí, že se stal trestný čin a že jím byla oběti způsobena újma (§ 25 zákona o obětech). Není nutné, aby byl pachatel odsouzen. Podmínkou je, že škoda či nemajetková újma nebyla plně nahrazena. Zákon však stanoví nepřekročitelný limit, kdy horní hranice peněžité pomoci činí 200 000 Kč (§ 28 odst. 1 písm. a) a b) zákona o obětech).
37. Nejvyšší správní soud opakovaně zdůraznil zásadu *in dubio pro victimae*, která ukládá správním orgánům vykládat zákon ve prospěch oběti. Tento princip však nelze chápat absolutně a jeho aplikace nesmí vést k popření zákonných limitů. Zákon jasně stanoví, že celková výše pomoci nesmí přesáhnout 200 000 Kč. Správní orgán byl sice vázán výší újmy určené trestním soudem, ale nemohl překročit limit stanovený zákonem.
38. Soud se dále ztotožňuje s názorem žalovaného, že skutkovým základem peněžité pomoci je skutek spáchaný na oběti. Totožnost skutku je dána totožností jednání nebo následku; mnohost následků nemění počet skutků. Peněžitou pomoc lze poskytnout pouze jednou, ledaže by jeden skutek založil více postavení podle § 24 odst. 1 zákona o obětech (např. oběť současně pozůstala ve vícero případech).
39. K samotnému vypořádání této klíčové žalobní námitky soud uvádí, že tato újma (následek) podle svých definičních znaků spadá buď pod § 24 odst. 2 (ublížení na zdraví), nebo pod § 24 odst. 3 (těžká újma na zdraví) zákona o obětech trestných činů. Zákon přitom sám o sobě nerozlišuje fyzickou a psychickou újmu (následek) jako dvě samostatné kategorie, ale pracuje s nimi jako s jedním celkem. To je patrné již ze znění § 24 odst. 2, který výslovně uvádí, že ublížením na zdraví je stav spočívající v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, jenž znesnadňuje obvyklý způsob života oběti v důsledku porušení tělesných nebo duševních funkcí. Ustanovení § 24 odst. 3 pak definuje těžkou újmu (následek) na zdraví jako vážnou poruchu zdraví nebo jiné vážné onemocnění a demonstrativně vypočítává její typické formy, mezi něž patří například zmrzačení, ochromení údu, poškození důležitého orgánu, zohyzdění či porucha zdraví trvající nejméně šest týdnů. Z uvedeného je zřejmé, že zákon neodděluje fyzické a psychické následky do dvou samostatných nároků, ale hodnotí je v rámci jedné újmy (následku) na zdraví, která může mít různé složky. Zákon tedy sám ukazuje, že tělesné a duševní dopady jsou součástí jedné kategorie újmy (následku), nikoli dvou oddělených nároků, jak tvrdí žalobkyně.
40. V posuzované věci žalobkyně byla obětí jediného skutku, a proto jí náleží peněžitá pomoc pouze jednou, a to do výše zákonného limitu. Výklad, který předkládá žalobkyně,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

neodpovídá ani textu zákona, ani jeho systematickému výkladu. Zákon o obětech trestných činů nezná pojem „více újem (či následků)“ způsobených jedním skutkem na téže osobě. Zároveň městský soud dodává, že účelem peněžité pomoci je překlenutí zhoršené sociální situace oběti, nikoli plná reparace všech následků trestného činu. Tento účel vyplývá z § 25 odst. 1 věty první zákona o obětech trestných činů, podle něhož peněžitá pomoc spočívá v jednorázovém poskytnutí peněžité částky k překlenutí zhoršené sociální situace způsobené obětí trestným činem. Tento účel správního řízení byl v případě žalobkyně naplněn.

41. Soud tedy nepřijal argumentaci žalobkyně rozlišující újmu jednak na „fyzickou“ a jednak na „psychickou“, neboť takové dělení je umělé a v zákoně nemá oporu. Zákon o obětech trestných činů takové rozlišování neobsahuje a pro účely peněžité pomoci se posuzuje újma na zdraví jako celek, bez ohledu na to, zda má složku somatickou, psychickou nebo obojí.
42. Jak samotné znění příslušných ustanovení (rozebrané výše), tak i smysl a účel zákona o obětech trestných činů (poskytnutí přechodné pomoci k překlenutí zhoršené sociální situace, nikoli plná reparace újm) žalobkyninu argumentaci vylučují.
43. Peněžitou pomoc lze poskytnout pouze jednou, a to do výše zákonného limitu, ledaže by jeden skutek založil více samostatných postavení oběti podle § 24 odst. 1 zákona o obětech trestných činů (například u pozůstalých po více zavražděných osobách jedním skutkem). V posuzované věci byla žalobkyně obětí jediného skutku, a proto jí náleží jediná peněžitá pomoc, jejíž výše nemůže překročit zákonný limit 200 000 Kč.
44. Městský soud se dále zabýval otázkou, zda skutkové okolnosti naplňují znaky těžké újmy na zdraví ve smyslu § 24 odst. 3 zákona o obětech, a to s ohledem na skutečnost, že trestní soud kvalifikoval jednání pachatele jako pokus trestného činu těžkého ublížení na zdraví.
45. Soud konstatuje, že ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným soudním řádem správním (§ 2 soudního řádu správního). Úkolem soudu je tedy posoudit, zda napadené rozhodnutí žalovaného zasáhlo do veřejného subjektivního práva žalobkyně.
46. Žalobkyně v posuzované věci setrvale poukazuje právě na to, že v jejím případě byla naplněna podmínka dlouhodobě trvající poruchy zdraví podle § 24 odst. 3 písm. i) zákona o obětech. Ze znaleckého posudku MUDr. K., doplněného jejím výsledkem při hlavním líčení dne 29. 6. 2022, vyplynulo, že zdravotní stav žalobkyně není ani více než rok po spáchání trestného činu zcela ustálen, neboť definitivní vzhled jizev se vyvíjí několik let. Znalce konstatovala, že z hlediska soudně-lékařského nelze stav hodnotit jako zohyzdění. Popsala rozsah popálenin III. stupně na 3 % tělesného povrchu, dva operační zákroky (nekrektomie a odběr autotransplantátu) a vyčíslila bolestné. Trvalé následky byly hodnoceny na základě osobního vyšetření žalobkyně, která musí denně pečovat o jizvy, nosit elastické punčochy a gelové polštářky, což jí způsobuje obtíže při pohybu, oblékání i společenském životě. Znalce popsala omezení v oblasti fyzické (např. nemožnost dřepu, kleku, běhu, skákání, problémy při delší chůzi či jízdě autem) i psychické (stud za jizvy, omezení společenských aktivit, rekreace a volného času). Došlo i k vyčíslení ztížení společenského uplatnění.
47. Městský soud s odkazem na výše uvedené body 20. až 23. tohoto rozhodnutí zdůrazňuje, že v rámci přezkumu ve správním soudnictví je hraničním kritériem žalobní legitimace tvrzený zásah do veřejných subjektivních práv, kdy pouhá nezákonnost, která nikoho na právech nezkracuje, soudní přezkum *apriori* nezakládá. Městský soud tak konstatuje, že z hlediska zásahu do veřejných subjektivních práv žalobkyně nedošlo k újmě, neboť její nárok na

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

peněžitou pomoc byl uspokojen v maximální možné výši, kterou zákon připouští. Žalobkyně již obdržela částku odpovídající zákonnému limitu 200 000 Kč, který je nepřekročitelný bez ohledu na to, zda by její újma byla kvalifikována jako „těžká“ či nikoliv. Jinými slovy, i kdyby soud přisvědčil žalobkyni a uznal její újmu jako těžkou, nemohlo by to vést k vyšší kompenzaci, protože zákon stanoví horní hranici peněžité pomoci stejnou.

48. Městský soud uvádí, že na rozdíl od věci řešené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2021, č. j. 10 As 181/2020-47, kde mělo posouzení, zda újma žalobce spadá pod § 24 odst. 3 písm. i) zákona o obětech trestných činů, přímý dopad na výši poskytované peněžité pomoci (rozdíl mezi paušální částkou 50 000 Kč a 10 000 Kč), v nyní posuzované věci odlišná klasifikace újmy žalobkyně nemá praktický důsledek na výši poskytované peněžité pomoci. Zatímco ve výše citované věci Nejvyšší správní soud řešil spor, který měl reálný dopad na konečnou výši dávky, zde jde pouze o právní kvalifikaci újmy bez vlivu na konečnou částku. Účelem peněžité pomoci je překlenutí zhoršené sociální situace oběti, nikoli plná reparace všech následků trestného činu. Tento účel správního řízení byl v případě žalobkyně naplněn.
49. Soud závěrem konstatuje, že následky trestného činu na žalobkyni jsou trvalé a lidsky značně tíživé; tuto skutečnost soud nebagatelizuje. Nicméně žalobkyně není krácena na svých veřejných subjektivních právech z hlediska povahy správního soudnictví, neboť výše zákonné hranice peněžité pomoci je stanovena identicky i v případě „běžné“ újmy. Rozdíl v právní kvalifikaci nemá vliv na horní hranici částky, která činí 200 000 Kč. Žalobkyně tuto částku obdržela, a proto soud uzavírá, že k zásahu do jejích veřejných subjektivních práv nedošlo.
50. Tento závěr se opírá o smysl a účel zákona o obětech trestných činů, jenž je svou povahou řízením o sociální dávce, nikoli trestním řízením. Primární morální satisfakce byla žalobkyni poskytnuta v rámci trestního řízení, které je určeno k řešení odpovědnosti pachatele a přiznání náhrady újmy. Správní řízení o peněžité pomoci je navazující a jeho účelem je pouze překlenutí zhoršené sociální situace oběti, nebyla-li újma plně kompenzována. Žalobkyně zároveň neuvedla, v čem dalším by byla zkrácena na veřejných subjektivních právech, pokud by došlo k překvalifikování újmy (např. pro účely jiného navazujícího řízení). Při absenci těchto skutečností soud konstatuje, že nebylo zasaženo do veřejných subjektivních práv žalobkyně. Vzhledem k totožné právní pozici žalobkyně soudu nezbyvá než žalobu jako celek zamítnout.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

51. Jelikož soud neshledal žalobu, kterou se žalobkyně domáhala zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, důvodnou, podle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního ji zamítl.
52. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 10. dubna 2026

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.